

ZÁPIS č. 10
ze zasedání pracovní skupiny
sociální začleňování a zaměstnanost
Regionální stálé konference Libereckého kraje
ze dne 2. 2. 2021

Přítomni na jednání:

- viz prezenční listina, která je přílohou tohoto zápisu

Omluveni:

Hosté: zástupci Agentury pro sociální začleňování

Průběh jednání

Bod č. 1: Zahájení

Z důvodu vládních opatření k zamezení šíření COVID- 19 zasedání pracovní skupiny proběhlo distanční formou. Jednání zahájila předsedkyně PS RSK LK sociální začleňování a zaměstnanost v 10.00 hod. V úvodu přivítala všechny členy pracovní skupiny a zároveň hosty, kteří si připravili pro jednání své prezentace. Po kontrole počtu přihlášených členů konstatovala, že pracovní skupina je usnášení schopná a dala hlasovat o návrhu programu jednání.

Schválení programu jednání:

1. Zahájení, schválení programu a ověřovatele zápisu
2. Představení Komunikační plánu - Kvantitativní sběr dat v oblasti bydlení na úrovni obcí v Libereckém kraji

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Projekt „Regionální stálá konference Libereckého kraje III “ č. CZ.08.1.125/0.0/0.0/15_003/0000199
je spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Operačního programu technická pomoc.

3. "Prioritní oblast bydlení ve Strategii sociálního začleňování Libereckého kraje 2021+ "Představení podkladů k analytické části Strategie sociálního začleňování LK - (ASZ, projekt sociální inovace)
 - a) představení konkretizace cílových skupin v kontextu hledání řešení v oblasti sociálního bydlení,
 - b) identifikace klíčových problémových okruhů v sociálním bydlení a diskuze návrhů opatření.
4. Diskuse a závěr

Hlasování:

PRO: 20	PROTI: 0	ZDRŽEL SE: 0	VÝSLEDEK: přijato
---------	----------	--------------	-------------------

Volba ověřovatele zápisu:

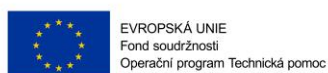
Ověřovatelka zápisu č. 01/2021 byla navržena A. Kejzarová.

Hlasování:

PRO: 20	PROTI: 0	ZDRŽEL SE: 0	VÝSLEDEK: přijato
---------	----------	--------------	-------------------

Předsedkyně PS následně v krátkosti shrnula aktivity pracovní skupiny, které proběhly v uplynulém období. Další informace lze nalézt na: <https://www.rsk-lk.cz/pracovni-skupiny-rsk/pracovni-skupina-socialni-zaclenovani/390-pracovni-skupina-soc-zaclenovani> a informovala, že jednání PS se bude zaměřena na oblast bydlení. Podklady pro jednání, které tvoří přílohu č. 1 a 2 byly členům zaslány elektronicky před jednáním PS.

Petr Tulpa, náměstek hejtmána LK, řízení resortu sociálních věcí: v krátkosti shrnul pohled krajské samosprávy a konstatoval, že bydlení je obrovský problém, který je zapotřebí řešit. Aktivity jsou, hodně roztržštěné a záleží především na obcích, jak otázku bydlení řeší. Kraj může obcím pomoci prostřednictvím setkávání a realizací workshopů a seminářů, které mohou napomoci metodického sjednocení.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Dále je to jedna z možností zjistit, co obce od kraje potřebují. Bydlení z pohledu kraje není jako priorita.

Bod. č. 2 : Představení Komunikačního plánu – Kvantitativní sběr dat v oblasti bydlení na úrovni obcí v Libereckém kraji

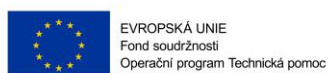
Předsedkyně PS informovala o vzniku komunikačního plánu. Dokument má za cíl ujasnit a nastavit způsoby vzájemné komunikace a sdílení výsledků dotazníkového šetření na oblast bytové situace obcí Libereckého kraje. Již v průběhu vlastního dotazníkového šetření bylo všem zástupcům obcí přislíbeno, že dotazník bude striktně anonymní a jeho výstupy budou využity výhradně v agregované formě, a to pro účely tvorby Strategie sociálního začleňování Libereckého kraje a pro přípravu krajských dotačních titulů a projektových žádostí (EU, ministerstva ČR, ...). Správné nastavení tohoto procesu je potřebné z důvodu zamezení případné stigmatizace obcí, které se do dotazníkového šetření zapojily. Dokument tvoří přílohu č. 1 tohoto zápisu.

Hlasování:

PRO: 20	PROTI: 0	ZDRŽEL SE: 0	VÝSLEDEK: přijato

Bod. č. 3 : „Prioritní oblast bydlení ve Strategii sociálního začleňování Libereckého kraje 2021+“ Představení podkladů k analytické části Strategie Strategie sociálního začleňování LK – (ASZ, projekt sociální inovace)

- a)** Představení podkladů k analytické části Strategie sociálního začleňování LK - (ASZ, projekt sociální inovace)
- b)** představení konkretizace cílových skupin v kontextu hledání řešení v oblasti sociálního bydlení,
- c)** identifikace klíčových problémových okruhů v sociálním bydlení a diskuze návrhů opatření.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

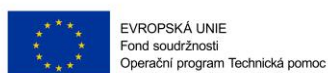
Martin Chochola – Agentura pro sociální začleňování: shrnul, co se v oblasti bydlení na území Libereckého kraje děje, a konstatoval, že už v oblasti bydlení bylo zahájeno několik zajímavých aktivit, které lze považovat za příklady dobré praxe. Projekty zaměřené na sociální bydlení lze nalézt minimálně v 5 a více obcích:

- Velké Hamry snaží se uvažovat o tom, jaký mají bytový fond, jak pracovat s nájemníky kteří mají problémy s bydlením. Snaží se nájemní bydlení provázat s tím, že by nájemníci měli pracovat, nebo prokázat nějakou aktivitu, to lze kritizovat, ale je to pilotáž. Vedení obce Velké Hamry spolupracovalo s MPSV v rámci projektu 2016–2018
- Železný Brod – 12 sociálních bytů z IROP, zde je zajímavé propojení nájemního bydlení se sociální péčí a angažovanost samotného města.
- Liberec – systém městských bytů – mají byty pokryté. Mají přes 1000 bytů. Systematičnost může někdy chybět. Liberec pilotuje programy sociálního bydlení a dostupného bydlení. Liberec má sociální byty v IROP. Pilotuje kontaktní místo pro bydlení, které je možno více představit v rámci skupiny.
- Frýdlantsko – MAS se rozjel projekt, jehož cílem je shromáždit data a navrhnout metodiku sociálního bydlení, ale zabývá se i tím, jak se vyvíjí demografie ve vztahu s bydlením.
- Jilemnice – sociální byty IROP, neví, v jaké jsou fázi, ale měly by se dokončovat rekonstrukce.
- V rámci ČR je hodně měst, co aplikují sociální bydlení např. Pardubice, Brno, Ostrava, Příbram, Jilemnice, Křižánky, Praha 7, Most atd.

Obce se snaží vykupovat byty i v sociálně vyloučených lokalitách, kontaktní místa pro bydlení, nastavení sociální práce adekvátně vůči sociálním skupinám, dluhů, domácího násilí, nemoci, diskutují se pravidla pro bydlení, která se obce snaží dělat transparentním způsobem, to sebou přináší úskalí

Napříč republikou je 14 projektů bydlení předavším housing first.

Šetření, které probíhalo na území Libereckého kraje – zajímavá poptávka rozvíjet své technické znalosti ohledně bydlení, prevence ztráty bydlení, řešení dluhu nájemníků

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

(nájemníci dlužní na nájemném – významný sociologický problém). Vyhodnocovat bytovou nouzi.

Ivana Hrubá – Agentura pro sociální začleňování: Prezentace – sumář, z kterého se bude vycházet při tvorbě návrhové části Strategie sociálního začleňování Libereckého kraje (viz příloha č. 2).

- Slide bubliny – snaha o připomenutí zranitelných **skupin obyvatel**, kterých se problematika bydlení dotýká. Nejzranitelnější skupina LBK, osoby, které jsou na ulici, nebo noclehárnách je cca 500 osob. Lidé, kteří jsou na ubytovnách, institucích (azylové domy, psychiatrické léčebny, věznice, domy na půl cesty, výchovné ústavy, domovy atd. – 1200 lidí (děti a mladí lidé). Lidé, kteří mohou žít u známých a příbuzných, jelikož je to pro ně jediný možný způsob nikoliv volba. Do této skupiny patří i lidé ohrožení domácím násilím. Další skupinou osob, která je na trhu s byty nějak znevýhodněná, jsou národnosti menšiny – Romové a cizinci, osoby v nevhodném či nekvalitním bydlení, starší osoby, domácnosti s jedním příjmem, někteří klienti sociálních služeb, osoby předlužené. V libereckém kraji to může být až 30 tisíc. Osob s tímto znevýhodněním.
- Klíčové problémy, které se řeší v oblasti bydlení a týkají se i Libereckého kraje. Nízká kvalita bydlení oproti tomu vysoká cena, velká cena za energie a provoz – energetická chudoba. Liberecký kraj – 3 nejvyšší náklady na bydlení. 16,7 % vydávají za bydlení více, než jsou schopni zvládnout
- Problémových okruhů je mnoho. Průzkum Libereckého kraje je užitečným zdrojem informací.

Petr Tulpa: Paní Hrubá narazila na problém, a to jednotnou definici sociálního bydlení a jeho parametry, aby se podle toho dalo pracovat. Tu nikdo neudělal. Nikde není ukotvené, co je to sociální byt.

Práce v jamboardu

Ivana Hrubá představila práci v systému „jamboard“ a dala pokyny, jak s tímto systémem pracovat.

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

SLIDE 1: Co se v Libereckém kraji daří, na čem se dá stavět

- co popisoval M. Chochola ve své prezentaci
- daří se komunikace na pracovní skupině a ukotvovat téma ve strategických dokumentech kraje

Tulpa – začíná se oživovat proces, jak, kde a kdo bydlí a jak s tím pomáhat. Je to na začátku. Pochází z Jablonce nad Nisou, a je pro něj těžké se vcítit do pozice samosprávy. Je pro něj přínosné, že se tvoří pravidla.

Hrubá: Mapuje se situace, sbírají se data o bydlení a snaží se v Libereckém kraji realizovat cílenou intervenci.

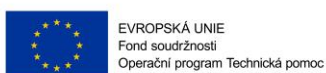
Tulpa: Kde je zákon o sociálním bydlení, to je to, kam by měly směřovat kraje a pomoci samosprávám

Hrubá: zákon o sociálním bydlení nemáme, napíšeme ho na lísteček a v dalších slidech se můžeme bavit o tom, co může co udělat abychom podpořili jeho vznik.

Matoušek: Do zákona o sociálním bydlení jsme byli částečně zapojeni. Návrh tady je, ale je limitovaný není ambiciózní, jsou v něm ukotveny definice, dotační programy, usnadnění čerpání programů pro příjemce, není to vyčerpávající. Zákon o některých aktivitách pro zvýšení dostupnosti sociálního bydlení je stále na ministerstvu.

Hrubá: Z toho plyne, že kompetence jednotlivých aktérů si můžeme nastavit nějak jinak. Že to zákon v tuto chvíli neřeší.

Chochola – v ČR je obrovské množství nástrojů pro sociální bydlení, další otázkou je celková dostupnost bydlení. Zákon by měla vyřešit místa střetu, kde spolupráce aktérů je spíše dobrovolná, nejsou vymezeny kompetence. V projektech, kde se dělá sociální bydlení, se významná část věnuje tomu, jak co bude. Jak se, co má odehrát. Vymezení definic a cílové skupiny by mohla pomoci.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Ivana Hrubá – shrnutí práce na I. slidu:

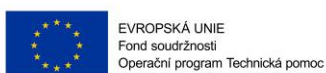
- Pozitivní je, že se mapuje, sbírají data, ta se zahrnují v rámci plánování, že se z dat vychází, že se plány připravují, že se daří do nich popisovat sociální práci, která projekty musí provázet.
- Realizace projektů na bydlení
- Aktéři mají chuť to řešit

SLIDE 2: Co v Libereckém kraji chybí

- Definice
- Zákon
- Chybí byty, využitelné pro podporu bydlení
- Sociální organizace mají cílovou skupinu, ti, co byty vlastní nemají možnost dělat sociální práci. Tedy chybí propojený systém
- Chybí u některých obcí zájem o zjišťování potřebnosti
- Chybí důraz na krizové bydlení, místo zabydlování
- Chybí definice cílového

Machartová: chybí zázemí pro lidi s diagnózami psychiatrického spektra. Bytů je velký nedostatek. Chybí přechodové byty pro lidi, co mají šanci na doléčení, ale potřebují vyřešit situaci s nějakou podporou a s podporou sociální služby. Problém je zdoluhavý proces. Dostali jsme podporu z IROP, než se chráněné bydlení dostane do základní sítě poskytovatelů sociálních služeb, atd. Trvalo to téměř 4 roky. Museli jsme nemovitost nakoupit, nemohli s nemovitostí nakládat. Dlouhodobé procesy, než se od myšlenky dojde k realizaci. Uvítala by, aby kraj a obce spolupracovali s bankovními institucemi, tak aby si NNO mohly půjčit finance za rozumných podmínek. Něco takového, co dělá Státní fond rozvoje bydlení. Organizace, které nemají historii a hospodářský výsledek nejsou partnerem pro banku. Nemožnost dostat se k financím je pro ně mizivá.

Winklerová: Situace je zoufalá. NNO – vědí co je potřeba udělat, mají cílovou skupinu, ale nemají byty. Obec byty má, ale svázaná různými pravidly. Snažila se dělat pravidla pro byty proto, aby jí to ministerstvo následně neschválilo. Dělá to

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

málo obcí, svědčí to o tom, že je to pro obce neatraktivní a těžké to dělat. Pro obce je snadnější mít interní pravidla pro přidělování bytů, ale není to oficiální. Pokud v dokumentu uvedeno, že chci potvrzení o bezdlužnosti, tak ho nesmím mít. Tlak z NNO, aby se to řešilo, nemáme nástroje, jak to rychle řešit. Nemám sociální práci, nemám vliv na to, jaké dávky klient dostává. Nepropojení, chybí multidisciplinarita.

Průcha – To, co chybí v propojenosti, je i představa cílového stavu, jsou rozdílné představy o cílovém stavu a jak k němu dojít. Jeho představa je spolupráce všech NNO, město ÚP na konkrétním klientovi a posouvat ho dopředu. Ne všichni to vidí stejně. ÚP nechce přidělit dávku, město chrání svůj majetek a nechce si ho zničit. Každý zastáváme rozporuplné pozice.

Smutné, že jako úspěch považujeme, že se o tom bavíme, ale pro mě je to neúspěch. Ale jsou to jen malé krůčky. Je to málo. Skluz v oblasti bydlení 30 let. Nemůžeme brát úspěch, že se o tom bavíme.

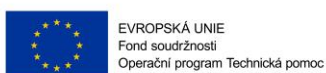
Hrubá – cítí rozhořčení... cílový stav je na dalším slidu. Koho zájmy hájíme, pokud máme jednat v zájmu klientů, jak je budeme naplňovat jeho potřeby a jaké jsou.

Tulpa – řešíme to déle než 15 let. Politická vůle prosadit to, o čem mluvíte, v poslanecké sněmovně prostě není. Je to o práci s rizikovými skupinami, je to o penězích. Všichni ti, co by do toho dali peníze, se bojí, že o ně přijdou pouze tím, že byt postaví. Rád by se vrátil k zákonu o sociálním bydlení, není hotový a nemůže být hotový, jelikož se tříští názory.

Chochola – tam kde se nedělají, že obce netuší, co vše se dá dělat. Nejsm si jistý, že pravidla pro bydlení a ministerstvo vnitra je šťastná kombinace, zase je fajn že dbá na zákonost a nediskriminaci. Klíčové je propojení perspektiv NNO, klientů a vlastníků bytů a praxe tu jsou, byt' je nerámuje zákon.

Ivana Hrubá – shrnutí práce na II. slidu:

- Vysoké nájemy
- Drahé energie
- Lidé nemají finanční rezervy
- Chybí informování o tom, co se stane, když se problém nevyřeší
- Chybí sociální pracovníci na obcích

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

- Kdo na sebe vezme riziko za lidi, kteří se neosvědčují, pak se spíše zaměřujeme na lidi, kteří mají šanci se osvědčit
- Vysoké kauce u bytů
- Bezbariérové byty
- Nedostatečné kapacity byty pro krizové bydlení v rámci azylových domů
- Chybí pravidla pro garanční investiční fond
- Přechodné byty definice
- Nedostatek mediálně známých příkladů dobré praxe.

Jak by měl vypadat ideální stav

Hrubá: není cílem nadefinovat dlouhé definice.

Definice různých typů bydlení

- Krizové bydlení – podpora klientů v krizi akutní problém AD
- Sociální bydlení – bydlení s doprovodnou sociální prací, klienti si nejsou schopni bydlení udržet
- Dostupné bydlení – osoby nepotřebují sociální službu, ale potřebují se dostat do dostupného finančně přívětivého bydlení.

Machartová: senioři, kteří byli osoby se zdravotním znevýhodněním – neodváděli sociální a tím pádem budou mít nulové nebo minimální důchody. Potřeba řešit i tuto skupinu. Je to cílová skupina, která roste.

Hrubá: neumíme to dopočítat přesně, ale z ČSÚ. S touto cílovou skupinou budeme počítat (věkem nespádají do domovů pro seniory, ale i do jiných služeb)

Chochola: podpořit, nízkopříjmoví senioři s malými příjmy, jak v azylových domech, tak v psychiatrické péči, jsou velmi významnou kategorií.

Ivana Hrubá – shrnutí práce

- Spolupráce všech poskytovatelů, cílem udržet v obecním bytu s dostatečnou sociální podporou
- Aby byly rozděleny zodpovědnosti
- Dostupné bydlení – zapojit do něj i komerční sféru
- Vznik CBL – centrum bydlení

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

- Bezbariérovost bydlení nízká kauce, tak aby se do ní mohl dostat
- Systém dostupné bydlení
- Dostatek dostupného bydlení pro ty, kdo to bude potřebovat

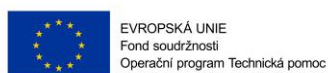
Průcha: Mám jasnou představu, jak by to mohlo vypadat. Vytvoření centra, kde někdo objeví, kdo má nekvalitní bydlení (město, NNO, podpůrná organizace) zajde do centra bydlení, kde je volný byt a ten se mu přidělí. Zajistí se zvýšení příjmů, tak aby na ten byt měl (ÚP, zaměstnání). Začíná práce poskytovatelem sociální práce, poskytuje podporu, ale i kontrolu. Co tomu brání? Než se člověk prokope byrokracií ÚP trvá to dlouho, když dojdeme na město, trvá to dlouho. Dá se domluvit a tím klienty v bydlení udržet. Máme mezery, které můžeme odstranit.

Ivana Hrubá – shrnutí práce

- Domácnost s dětmi přijde o bydlení – aby se co nejrychleji dostala do bytů a nemusela se rozdělit
- Neměli bychom je udržovat v krizovém bydlení, ale zabydlovat
- Existují dotační fondy a koordinace
- Obec se má na co obracet (investice)
- Nepotřebujeme obchodníky s chudobou, jako jedny z poskytovatelů bydlení pro lidi z cs
- Obce rozšiřují své bytové fondy, cenu za nájemné neurčuje jen trh např. Vídeň
- Úřady práce přiznávají dávky
- Koordinace
- Financování sociálních služeb – je to samostatné téma, jak síť může podpořit toto téma se bude řešit v červnu 2021.

Co budeme dělat v následujících 3 – 5 letech

- Domluva na krocích, co a jak dělat
- Obce problematiku zařadí do své agendy
- Potřeby v oblasti bydlení se promítají do komunitních plánů obecních ORP
- Metodická podpora z kraje. Vymezení spolupráce s NNO, pronajímání
- Finance

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

- Zefektivnění financování a sítě sociálních služeb – jak se bude se sítí zacházet
- Mapování
- Odsun nežádoucích obyvatel do jiné obce, by se nedělo
- Propagace příkladů dobré praxe
- Workshopy konference
- Jaké byty jsou na území kraje v držení
- Kraj by si mohl pořádat o systémový projekt
- Aktivnější obce výhody
- Jasná metodika
- Koordinátor / kontaktní osoba na kraji, který by to s obcemi komunikoval

Bod. č. 4: Diskuse a závěr

Pokud někdo má ještě nějaké nápady, nebo ho k danému tématu něco napadne, tak může tyto podněty zaslat emailem.

Realizační tým kvantitativního sběru dat v oblasti bydlení na úrovni obcí v Libereckém kraji nabízí možnost aktivní účasti na akcích realizovaných obcemi či jinými institucemi.

Zapsal:

Václav Strouhal, tajemník PS RSK LK sociální začleňování a zaměstnanost, v.r.

.....

Podpis

Ověřovatelka zápisu:

Alena Kejzarová, místopředsedkyně PS RSK LK sociální začleňování a zaměstnanost, v.r.

.....

Podpis

Zuzana Palečková, předsedkyně PS RSK LK sociální začleňování a zaměstnanost, v.r.

.....

Podpis

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR